

BÁCS-EGYEDI NAPLÓ

Matica Srpska

NOVISAD

tp-A.

XXIII. évfolyam

Szubotica, KEDD 1922. december 12.

336. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hűtőn déjben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Egyféle igazság

A *Bácsmegegyei Napló* vasárnap számban ismertette azt a memorandumot, amelyet Olaszország szláv kisebbségének parlamenti képviselői intéztek Mussolinihez, az olasz miniszterelnökhez.

Csodálatos megegyezésekre mutatnak rá a jelenségek.

Aki maga elé teszi az SHS. királyságbeli Magyar Párt programját s az olaszországi szláv kisebbség memorandumát, az kénytelen lesz megállapítani bármilyen ellenséges is a hangulata s bármilyen irányban preokupált is a meggyőződése, hogy a magyarok azt követelik itt, amit a jugoszlávok követelnek ott, hogy a szláv többségtől ugyanazt akarja a kisebbség kihárcolni, amiért a szláv kisebbség harcol az olasz uralom alatt.

Nincs kétféle igazság. Ami igazság a szláv kisebbség szájában, az nem lehet hütlenség a magyar kisebbség törekvéseiben. Ha a szláv kisebbség küzdelme jogos, nem lehet gőgötlan a szláv uralom kisebbségeinek küzdelme is.

És van-e valaki az SHS. királyságban, aki nem a legmegalapozottabb egyúttérzéssel, a legtisztább szándéku segíteni akarással, a helyes és bátorításával és kintartásra ösztönzésével nézné azt a küzdelmet, amit Olaszország szláv kisebbsége folytat kulturális, politikai, gazdasági és szociális jogaiért. Nem lehet itt senki, aki nem a legmegalapozottabb szívvel akarja, hogy az olaszországi délszláv kisebbségnek legyenek iskolái, ahol anyanyelvén tanítják gyermekeiket, hogy nyelvüket szabadon használhassák a bíróságok s a közigazgatási hatóságok előtt s hogy állampolgári jogukat ne csökkentsék a tény, hogy nem ők az uralom lévő nemzet. A szláv kisebbségnek ezt a jogát elismerik a nemzetközi szerződések, elismerik Olaszország alap-törvényei a jog megvalósulásáért hirdetett alkotmányos harcot nem ítélik tehát el a legelfogultabb nemzeti érzés sem.

De ha az itt élő magyarság ugyanazt akarja és ugyanugy akarja, mint az ott élő szláv kisebbség, ha sem céljuk kitűzésében, sem eszközeik megválasztásában nincs különbség, lehet-e a magyarság mozgalmában mást látni, mint a szláv kisebbség törekvéseiben s meg lehet-e a magyarságpolitikai küzdelmetől vonni azt a helyeslést, bátorítást, segítséget és igazolást, amivel kivétel s fentartás nélkül adoznunk kell a szláv kisebbségek öntudatos, bátor, faji különbségüket és nemzeti különállásukat védő politikai harcukkal szemben.

És azoknak, akik a cselekvés

és felelősség rottetetes terhét hordozzák, meg kell gondolniok: az olaszországi szlávok kisebbségi harcát semmivel sem segíthetik hathatósabban, mintha arról gondoskodnak, hogy legyenek olyan példák, amelyek precedensül, igazolásul bizonyítékul a szláv népkisebbség hivatkozhatssák. Ha a szlávok Olaszországban rá tudnának mutatni arra, hogy ime: ahol a mi fejtestvéreink uralmon vannak, ott a kisebbségeknek nyelvükhöz, kulturájukhoz, polgári egyenlőséghez való jogukat elismerik, akkor mindennél erősebb

bizonyítékot, mindennél hatályosabb jogcímet kapnának nehéz küzdelmükben. De ha az elnyomó olasz uralom rámutathat a kisebbségi törekvésekkel szemben arra, hogy ahol a szlávok az államot alkotó nemzet, ott sem valószínűleg meg a kisebbségi jogokat, akkor hasztalan lesz minden önfelelő küzdelem és minden heroikus ellenállás, harcuk nem érhet el a jogok győzelméig.

Mert mindent lehet. Lehet szeretetet prédikálni és gyűlöletet cselekedni. De egy szájjal egyszerre nem lehet hideget és meleget fujni.

Pasic visszaadta megbízatását

A király újabb mandátumot adott Pasicnak — Bonyodalmak az egyenes adók miatt

Beogradból jelentik: A kormányválság megoldása a vasárnap és hétfői napokon nem sokkal haladt előre. Pasic első megbízására egy munkakormány megalakítására kudarccal járt és mint előrelátható volt, Pasic le is vonta ennek konzekvenciáit és visszaadta mandátumát a királynak.

Bár Pasic még vasárnap délben megette ezt a lépést, a közvélemény csak hétfőn délelőtt értesült arról. Pasic kifejtette a király előtt azokat a nehézségeket, amelyek egy munkaképes koalíciós kormány összeállításának útjában állának. A fő nehézség abban volt, hogy az új kormányban nemcsak a tisztviselő-, rokkant- és agrárreform törvényt kellene előtérbe hozni, hanem a mindezeknek pénzügyi alapját képező egyenes adókról szóló törvényt is. Minthogy azonban arra, hogy ennek a törvénynek megszavazására a parlamentben többséget biztosítsanak, semmi kilátás nem volt, Pasic visszaadta megbízatását a királynak.

A király nem fogadta el Pasic visszahívását, hanem új mandátumot adott egy koalíciós kormány megalakítására. Az új megbízás szélesebb körű, mint az első volt és hír szerint a kormánykoalícióba több parlamenti csoport bevonására vonatkozik.

Pasic ígéretet tett a királynak, hogy az új megbízás alapján megkísérel a válság megoldását, politikai körökben azonban az a vélemény uralkodik, hogy ily módon sem lesz lehetséges Pasicnak sem munkakormányt, sem választási kormányt alakítani.

Pasic visszavonulására a lőkest Davidovics Ljuba választávirata adta meg, amelyben megköszöni a blokk bizalmi nyilatkozatát és hangsúlyozza, hogy a szerb-horvát megegyezést csak kölcsönös áldozatok árán lehet létrehozni. Davidovics válasza a blokk kör-

ben bízokodó hangulatot váltott ki.

A radikálisok a koalíció ellen

Radikális körökben is az a vélemény kezd kialakulni, hogy a demokratákkal nem ajánlatos újabb koalícióba lépni, mert Davidovics csoportjára már semmiesetre sem lehet számítani, legfeljebb Pribicevics csoportjára. Radonicsnak, a demokratapárt alelnökének nyilatkozatai, aki a párt nevében a kiegyezési tárgyalásokat folytatja, semmiféle hitelre sem találnak a radikálisoknál, elsősorban azért, mert mindig a demokratapárt osztaltan egységére kíváncsiak.

Emellett azért sem látnak szívesen maguk a radikálisok sem, hogy Pasic akciója sikerrel járjon, mert kedvetlenül fogadják, hogy Pasic az utolsó pillanatban erősen lekötötte magát az új adótörvények mellé. Bármilyen fontosak is ezek az államháztartás szempontjából, a radikális képviselők nem tartják célszerűnek, hogy ezért a népszerűtlen javaslatért közvetlenül a választások előtt a felelősséget vállalják.

Tanácskozáskor a demokráta pártban

A demokráta pártban is meglehetősen nyomott a hangulat, mert teljesen bizonytalan, hogy abban az esetben, ha a hivatalos pártvezetőség meg is egyeznék Pasic új koalíciós kormányra nézve, Davidovics és hívei milyen álláspontot foglalnának el. Valószínű, hogy ebben az esetben a párt fele bizalmatlanságot szavazna.

A párt nevében Radonics alelnök hosszabban tárgyal Pasiccsal aki közölte vele feltételeit és 24 óra belüli félre nem érhető választ kért. Ezért a párt azonnal összehívta és Radonics beszámolt Pasic kívánásairól. A kérdéshez Davidovics Ljuba, Pribicevics s Krstelj is hozzá szóltak, a vita hétfőn délelőtt és délután tovább folyt

és lapzártak még tart. Az ellentétet a két csoport között igen nagyok.

A kmet-párt is követelőzik

Radonics után a szlovén kmet párt elnökével, dr. Szajral talákozott Pasic, aki az új kormányba való belépést különböző feltételekhez kötötte. Különböző földmivelésügyi törvényeket, a hadsereg szervezetében változtatásokat és az egyenes adóknál is könnyítéseket követelnek. Emellett a koalíció kiszélesítését is kívánják. Ezek nagyrészt régi követelések a pártnak, amelyek teljesítését a koalícióba való belépésükkor is megígérték nekik, de eddig nem teljesítették. Most a kormány támogatás sine qua non-jának tekintik.

Arra a kérdésre, hogy egy tisztán választási kormányban részt vennének-e, Rajar azt válaszolta Pasicnak, hogy ezt még pártjával meg kell tanácskoznia.

Laginja Beogradban

A kibontakozási tárgyalásokra hétfőn Beogradba érkezett Laginja dr., volt horvát bán is, aki eddig is nagyon élénk szerepet játszott egy a zagrebi konferencián, mint a blokk folytatott tárgyalások létrehozása körül. Laginja több politikussal már érintkezésbe is lépett.

Munkakormányt

választási kormány helyett

Matica képviselő a politikai helyzetről

A Szubotican időző Matices Ivo demokratapárti képviselő a politikai helyzetről a következő felvilágosítást adta a Bácsmegegyei Napló munkatársának:

— A kormányválsággal kapcsolatban a többségi pártokban az a kívánság uralkodik, hogy a sürgős törvényjavaslatokat, mint a rokkantokról, a tisztviselőkről, a földreformról szóló javaslatokat és ezekkel kapcsolatban az új adótörvényt is mielőbb, még ennek a parlamentnek meg kell oldani. A király és a kormánypártok plénuma is emiatt azt kívánja, hogy az új kormány ne választási, hanem munkakormány legyen, amely meg ezeket a törvényeket a parlamenttel együtt létrehozza és csak aztán rendelné el a választásokat. A kormányzópártoknak azok a frakciói is, amelyek eddig a koalíció ellen foglaltak állást, szintén hajlandók e törvények megalkotásáig a koalíciós kormányzáshoz hozzájárulni, mert e javaslatok előadásáért, a rokkant és tisztviselőkérdés elintézéséért a választások utánra való halasztásáért nem akarják a felelősséget vállalni. A helyzet megoldása ma a demokratapárttól függ, amelynek tagjai között egyenes politika mellett csak a kétféle taktika miatt áll nem nézeteltérés. Tudomásom szerint maga Davidovics Ljuba is a munkakormány mellett van. A radikálispárt többsége

Pasics miniszterelnök mellett áll és így Protics egyelőre nem tehet semmit. Ez a helyzet azonban megváltozhat akkor, ha a horvát blokk Beogradba jön, mert nem lehet tudni, hogy ebben az esetben Davidovics és csoportja milyen magatartást fog tanusítani. A demokratapártnak soha sem volt kifogása az ellen, hogy a blokk képviselői Beogradba jöjjenek, azonban velük csak mint parlamentárius tagokkal a parlamentben kell akarnak tárgyalni. A mai szituáció mellett abban az esetben, ha a blokk eljön Beogradba, a munkakormány terve, — az említett törvényjavaslatok dacára, — megfűtül és koncentrációs választási kormányra kell alakulnia. Ebben az esetben sem tudok más kormányt elképzelni, mint amelynek élén Pasics áll.

A politikai helyzetet súlyosbította a horvát bloknak Davidovicshoz intézett távirata, amelynek az a létszava van, mintha a blokk prejudikálni akart volna a korona döntésének és befolyásolni akarta volna az uralkodót elhatározásában akkor, a mikor a szakupstina nem ülésezik.

Egy új Pasics-kormány megalakulása esetén sem lehet tudni, hogy kik lesznek a kabinet tagjai, mert a kormánypartokban az a felfogás uralkodik, hogy a jelenlegi minisztereket új emberekkel kell kicserélni. Ralalovics erdőügyi miniszter máris kijelentette, hogy az új kormányban nem hajlandó részt venni. Az egyes miniszteri tárcáknak a pártok között való felosztásának megváltoztatásáról, a tárcák felcseréléséről szó sem lehet és ebben a tekintetben a demokratapárt semmi koncesszióra nem hajlandó.

Szilárd meggyőződése, hogy a jelenlegi súlyos akadályok mellett is sikerülni fog Pasicsnak a koalíciós munkakormányt megalakítani és a sürgős törvényeket még a jelenlegi parlamentben letárgyalatni, aminél befejezése után az ő kormánya fogja a választásokat is megéjteni.

Szuboticei ügyek

A közigazgatási bizottság ülése. Kedden délután három órakor tartotta meg a közigazgatási bizottság decemberi rendes ülését Dobanovacs Pál főispán elnöklété mellett. Az ülésen a különböző állami és városi hivatalok havi jelentését terjesztették be és élénkítő vita csak két megfigyelhetett építési engedély ügyében fejlődött ki. Fontosabb ügyek ezuttal sem szerepeltek a közigazgatási bizottság előtt.

A tanács nem engedélyezi a színházterem átalakítását. Megírtuk már, hogy a színházterem több átalakítás akar eszközölni a színházterem és így többek közt a színházpadot is ki akarja bővíteni. A város tanácsa most foglalkozott Dinulovics színházteremre vonatkozó beadványával és úgy döntött, hogy a színházterem semmiféle átalakítást nem engedélyez. Tűzbiztonsági szempontból azonban a tanács úgy döntött, hogy a díszletek elraktározására rendelkezésre bocsátja a színházban a színházépület földszintjén lévő bolthelyiséget, amely most gyümölcsbarkát szolgál, tekintettel arra, hogy a gyűlölköny anyagból készült díszletek most az emeleten az öltözők mellett, közvetlenül a színház mögött vannak elhelyezve.

A városháza javítási munkáit, amelyek már hetek óta folynak, legközelebb már befejeződnének. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy az építészeti szempontokból annyira kiváló szuboticei városházát állandóan jó karban tartja és így megszavazta azokat a költségeket, amelyek az épület teljes renoválásához szükségesek voltak.

Az előadásokat evévként a színházterem minden változtatás nélkül tartozik a teremben folytatni.

"A vallást ne használja senki politikai célokra" Monstre-küldöttség kért Dobanovacs Pál főispántól elégtételt a katolikusokat ért sérelmekért

Azok az incidensek, amelyek legutóbb gyors egymásutánban nindig a katolikus hívók rovására történtek Szubotícán, megmozdították az egész katolikus társadalmat, amely az események következtében most már érzékenyebben reagál minden olyan intézkedésre vagy kilengésre, amely csak némileg is kapcsolatba hozható a vallás kérdéseivel.

A legutóbbi ismeretes események hatása alatt a katolikusok már küldöttséget menesztettek egy a polgármesterhez, mint a rendőrfőkapitányhoz, azonban az ott elhangzott kijelentések sem csillapították le teljesen a felzaklatott kedélyeket és tekintettel arra, hogy azóta újabb incidens is történt, hétfőn újabb monstre-küldöttség járt ebben az ügyben a városházán.

A Rajkos Balázs plébános, országgyűlési képviselő vezetése alatt álló több mint kétszáz tagú, főképpen jóművev gazdákból álló küldöttség ezuttal Dobanovacs Pál főispánnal jelent meg, aki a nagy küldöttséget a városháza tanácstermében fogadta. Rajkos képviselő, a küldöttség szónoka részletesen rámutatott mindazokra a sérelmekre, amelyek a katolikus társadalmat hónapok óta érik. Kezdve a Rókus-plébánia ablakainak beveresését, a Ferencrendiek házfőnökének tetleges inzultációját és a csütörtöki hetipiac szétkergetését keresztül, egész a pénteken történt templomi botrányig, Rajkos képviselő mintegy tíz esetet sorolt fel, amelyekben szuboticei katolikus társadalom sérelmet lát és amiért elégtételt követel. Rajkos képviselő szavait a küldöttség tagjainak helyeslésé és gyakori izgatott közbeszólása kísérte.

Dobanovacs Pál főispán válaszában tiltakozott az ellen, hogy mindezeket a dolgokat vallásellenes tüntetésnek tulajdonítsák és rámutatott a káros következményeire annak, ha a vallást politikai kérdésekkel hozza kapcsolatba. Kijelentette

a főispán, hogy minden eddigi esetben is a legerősebben megindította a vizsgálatot és kitálatba helyezte, hogy a jövőben fokozottan fogja a vallásfelekezeti védelmét biztosítani.

A küldöttség távozása után Dobanovacs Pál főispán a Bácsmegyei Napló munkatársának kérdésére az úgyről a következőket mondotta:

— Kifejtettem a nálam járt küldöttség előtt is azt, hogy a legutóbbi történet sajnálatos eseményekről semmiképpen se tehető a hatóság felelősége. Nem látok komolyabb vallási sérelmet abban, ha egy alárendelt rendőri közeg tudatlanságból szétkergeti a piacot, vagy ha egy részes vasutas botrányt csinál egy templomban. Annál kevésbé lehet ebben cízatosság látni, mert az illető rendőri közeg ellen fekvélyi vizsgálat indult meg azonnal, a betipia megtartását pedig szombatra engedélyeztük, a botrányt okozó részes vasutat pedig azonnal behozták a rendőrségre.

— Rajkos képviselő urnak különbe átadtam valamennyi aktát is, ami az általa felsorolt mintegy tíz sérelmesnek feltettre vonatkozik, hogy meggyőződjék arról, hogy a magam részéről minden egyes esetben, amiről tudomást szereztem, a legzigorúbb vizsgálatot rendelték el.

— Figyelmeztettem azonban a küldöttség tagjait arra is, hogy ne használják fel a vallást politikai célokra és tiltakoztam az ellen, hogy minden ügyből vallási kérdést csináljanak. A vallásfelekezeti hatályon védi és ennek alapján mindig erélyesen szembeálltok bárkivel, aki a vallásfelekezeti ellen támadást kísérelne meg.

Amint értesülünk, a küldöttség megelégedésel vette tudomásul a főispán válaszákat és az elhangzott ígéretek után, remélni lehet, hogy nem is fog hasonló esemény előfordulni.

Megindultak a tárgyalások a jogosláv és magyar kormány közt a szuboticei földek visszacsatolásáról

A város javaslata szolgál a tárgyalások alapjául

A határmegállapítások megförténíté óta elintézetlen kérdés a Szubotica város tulajdonát képező és Magyarországhoz csatolt földek sorsa. Amint ismeretes, a határkérdés következtében Szubotica földjeinek legnagyobb részét elszakították a várostól, aminek folytán a város pénzügyi és gazdasági helyzete válságosra fordult, mert úgy a magyar területre eső termőföldek, mint az elszakított 16.000 hold erdő földvelő-mének elvesztése pótolhatatlan károkat jelent Szubotica városra nézve.

Az elszakított földek visszaszerzése, illetőleg a földek használati jogának biztosítása érdekében a város már régebben elkövetett minden lehetőt. Most kitálatás nyílt arra, hogy az erre vonatkozó aktió most végre sikerre fog vezetni. A város által az elszakított földek tulajdonjogának visszaszerzésére vonatkozó javaslatot ugyanis Dobanovacs Pál főispán betérjesztette a Kormányminisztériumnak és ennek a javaslatnak az alapján megindultak már a tárgyalások a jogosláv és a magyar kormány között.

A Bácsmegyei Napló munkatársai kérdészt intéztek Dobanovacs Pál főispánhoz arra vonatkozólag, hogy miképpen akarják a kérdést szabályozni, amire nézve Dobanovacs Pál főispán a következőket mondotta: — Az a törekvésünk, hogy Szubotica városa, éppúgy mint a határ-

mely azelőtt is Szuboticáé volt, visszacsatolva a városra. Erre a kikötésre azért volt szükség, mert a magyar kormány a magyar határ mentén megalkajtott Új-Szabadka elnevezésű törvényhatóságra ruházta a szuboticei földek tulajdonjogát, arról az álláspontra helyezkedve, hogy az új törvényhatóság az elszakított területek lakosságából alakult és így ezeket illeti az átcsatolt föld is. A város azonban a magyar törvények-re való hivatkozással épp ezt az álláspontot igyekszik megdönteni, annak hangsúlyozásával, hogy csak arányosan annyi föld illeti meg Magyarországot, ahány procentnyi lakosság jutott a határon túlra.

A város magyarországi földjeinek ügyében intervenált a kormánynál Mátics Ivo nemzetgyűlési képviselő is, aki erre vonatkozólag a következő közlőte munkatársunkkal:

— Dobanovacs Pál főispán ur memorandumot küldött a külügyminisztériumhoz, amelyben azt kérte, hogy a kormány a magyar kormánynál eszközölje ki a kettős birtokosok megillető jogokat Szubotica város számára. Ebben az ügyben én is intervenáltam a kormányval és az aktiót magavéa tetted dr. Ribarcs külügyi osztályfőnök ur is. A külügyminisztérium már meg is bízta a budapesti követéséget, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a magyar kormányval és szükség esetén eszközölje ki, hogy a részletes tárgyalások végett Szubotica város szakterítőküldöttei Budapestre mehessenek. Remélhető, hogy az intervenció rövid időn belül kedvező eredményre fog vezetni, annál is inkább, mert a trianoni békeszerződés is lehetővé teszi a hasonló megállapodások létrejöttét.

A sentai közgyűlés

Az építkezések — Fát kapnak a tanítók — A romániai erők — A katolikus templom építése

Senta város kiszélesítési tanácsa hétfőn délelőtt Petrovics Brankó dr. polgármester elnöklété alatt rendes közgyűlést tartott.

Petrovics Brankó dr. polgármester reggel 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést.

A polgármesteri jelentés előterjesztése és tudomásulvétele után a közgyűlés egyhangúlag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Petrovics Brankó dr. polgármesternek, valamint Branovacs Pál és Vucics Szvetozár tanácsstagoknak eredményes munkásságukért, amelyet az agrárreform által igénybe vett városi földek feloldása ügyében kifejtettek.

Ezután áttértek a közgyűlés napirendjének letárgyalására. A napirend első pontja volt a tanítók adandó tízfizetéséről megszavazása. A közgyűlés minden egyes tanító részére 2—2 öf fát szavazott meg. Következett a város által tervebe vett építkezések költségei fedezésének ügye. A tanácsnak eredetileg az volt a terve, hogy az agrárreform által igénybe vett földekből, — amelynek feloldását a város remélte, — az er katasztrális holdat elad és a befolyó összegből fogja fedezni az építkezések költségeit. Miután azonban az agrárreform összes holdat elvett a város földjeiből, annak feloldása nem volt keresztélyíthető, a tanács az eredeti tervét akként módosította, hogy a Nagybatkában levő 420 hold földet fogja eladni és abból fogja az építkezéseket fedezni.

A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

Ezután az utcakövezések ügyét tárgyalták és a közgyűlés több utca kikövezését határozta el, valamint elhatározta, hogy a gabonapiacot mostani helyéről a füzai rakpartra fogja kihelyezni.

A közgyűlés a vasut mentén levő Tornyosi utcán 60—80 házhelyet szavazott meg kisparosok részére, négyszögölként három dinárért, azzal a feltétellel, hogy az új telek tulajdonosok kötelesek két éven belül a kapott telken felépíteni a házat. A terveket a város készíti, és az építendő házak egységes stílusnak legyenek.

Ezután Gözön István prépost-plebános interpellált a város romániai erdőbirtokai ügyében. Senta város még 1914. évben Fogaras vidékén két erdő vasárolt. Azóta a város ezekről az erdőkről — amelyeknek a fájára most nagy szükség lenne — nem tudott semmit. Kérte tehát a polgármestert, hogy van-e tudomása a polgármesternék erről a két erdőről és van-e kilátás arra, hogy azokat a város kitermelje.

Petrovics Brankó dr. polgármester válaszul az interpellációra kijelenti, hogy van tudomása a két erdőről és közölheti, hogy az egyik már teljesen megfelelő a kitermelésre, a másik azonban még fiatal és nem lehet még kivágatni.

A tanács két tagja, Branovacsik Stevó polgármester-helyettes és Savicsics főjegyző a tavasz beálltával elutaznak Romániába, hogy az erdő kitermelése ügyében a kellő intézkedéseket megtégyék.

Bukur Dragomir postafelügyelő, bizottsági tag indítványozza, hogy a tiszaí hídfelelő várótermét létesítsenek, mert igen sok diák órákon át kénytelen a téli hidegben várakozni. A közgyűlés ezután a katolikus templom régen húzódó építésének ügyével foglalkozott.

A polgármester bejelentette, hogy — mint ismeretes, a sentai katolikus hitközség 10 tagú bizottságot küldött ki a templomépítés ügyében való tárgyalások vezetésére.

Most a görög keleti hitközség is kiküldött egy tizes bizottságot.

A két teljhatalmu bizottság a legközelebbi napokban megkezdí a tanácskozásait és határozatát a kimerítő jelentést fog betérjeszteni a legközelebbi városi közgyűlésnek, a mely ennek alapján fog dönteni a templomépítés kérdésében.

A sentai katolikus templom

Petrovics Brankó dr. polgármester nyilatkozata

Senta város hétfőn tartott közgyűlésén szóba került a sentai katolikus templom ügye, amely évek óta függőben van és szinte megoldhatatlannak látszott. Petrovics Brankó dr. polgármester a templom építés ügyében a *Bacsmegyei Napló* sentai tudósítói előtt következőleg nyilatkozott:

A sentai katolikus templom építésének ügye tíz év óta húzódik. A megkezdett templomépület mint rom áll a piac sarkában. Mihalé a polgármesteri székelt elfoglaltam, — mondta a polgármester, — Vites Jócó dr., Lúcs Mílórad, Ludácsik Vítomir dr., Sói Ádám dr. és Gözön István prépost-plebánus segítségével beható tárgyalásokat folytattam és az ügy annyira már megérlelődött, hogy minden érdekelt tényező megállapodott abban, hogy a templomot a főtérről más helyén építik és a megkezdett építkezést lebonthatják. A város kétszáz minden anvagi támogatást megadni a templomépítéshez. Mihalé a kiküldött két egyházi bizottság megkezdí tanácskozásait, a polgármester ismerteti fogia velük az építkezésre vonatkozó terveket és megállapítja az építés költség-előírányzatát is.

A polgármester teljes bizalommal van az iránt, hogy a templom építésének ügyét most már minden érdekelt tényező teljes melegegedésre oldják meg.

Szélcsend a lausannei konferencián

A törökök az oroszokkal szemben is bizalmatlanok

A lausannei békekonferencián Poincaré és Mussolini eltávozása óta szélcsend állt be és az albizottságokban folyó, néha éles viták mellett lényeges határozatokra egyelőre nem került a sor. A delegációk figyelmébe ugyanis London felé fordult, mert tisztában vannak azzal, hogy szoros összefüggés van a jövőtétel ügye és a keleti kérdés között. A lausannei határozatok sorsa, a nagyhatalmaknak Törökországgal szemben tanúsított magatartása ugyanis attól függ, hogy Londonban mennyire tud a három nagy hatalom, főleg azonban Anglia és Franciaország egymással meg egyezni. Az máris előrelátható, hogy Anglia sok engedemnyre hajlandó a reparációk tekintetében Franciaországgal szemben, aminek fejében szabad kezét kíván a lausannei konferencián a keleti ügyeket illetőleg.

A lausannei tárgyalásokat a küszöbön álló brüsseli konferencia miatt terv szerint december 22-ikétől január 6-ikáig, esetleg január közepéig félbeszakítják. Valószínű, hogy ekközben megtartják a brüsseli konferenciát, úgy, hogy a béketárgyalások újabb megkezdésekora a nagyhatalmak már a mostinál határozottabb magatartást fognak tanúsítani és csak ekkor kerülhet végleges határozatokra a sor.

Az albizottságok most folyó tárgyalásain a törökök még mindig hajthatatlanoknak mutatkoznak. Törökország adósságainak felosztására vonatkozólag az a követelésük, hogy azoknak egy részét neccak azokra az államokra hárisítsák át, amelyek a sévresi békeszerződés értelmében török területekhez jutottak, hanem a tartozásokat osszak fél

arányosan ama területekre, amelyek az első balkáni háborút megelőzően Törökországhoz tartoztak. A szövetséges hatalmak ezzel szemben az 1914-ik évi helyzetet hajlandók mértékadónak elismerni. A kapitálciók tekintetében is tiltakozó magatartást tanúsítanak az angolai kormány megbízottai, úgy, hogy e kérdés tárgyalása sem haladhatott előre.

Csicserin vasárnap magához kérte a Lausanneban időző török hírlapírókat, akik előtt hosszabban ismertette az orosz delegáció álláspontját. Csicserin szerint a nyugati hatalmak azért mutatnak előzenyedséget Törökországgal szemben, hogy annál jobban kiaknázhassák a világháborúban aratot győzelmiakat. Franciaország szabad kezét engedett Angliának a keleti kérdésben, hogy a reparációs tárgyalásoknál az angolok ugyanazt viszonozzák Franciaországnak. Annak a reménynek adott kifejezést, hogy Poincaré családottan tér vissza a londoni konferenciáról és ismét nyíltabban állást foglalhat Törökország mellett. Oroszország és Törökország, — úgymond, — minden körülmények között, különösen a tenger-szorosok kérdésében, egymásra vannak utalva és így a konferencián is támogatniok kell egymást.

A lausannei török delegáció körében ezt azzal magyarázzák, hogy Csicserin ily módon tesz kísérletet, hogy befolyást gyakoroljon Törökországra és elejét vegye annak, hogy az eddigi oroszbarát politika helyett a törökök a nyugati hatalmakhoz közeledjenek. A törökök kijelentették, hogy sem Oroszországnak, sem a nyugati hatalmaknak nem fogják magukat a pillanatnyi támogatás kedvéért eladni.

Németország követvényekkel akar fizetni

Visszautasították a német javaslatot — A londoni konferencia külsőségei — Mussolini jóvátételi javaslata

Londonból jelentik, hogy az angol külügyminisztériumban vasárnap kezdődött a jóvátételi konferencia. Délelőtt 10 órákig érkeztek meg a különböző államok delegáltjai a külügyminisztériumba, amelynek környékét nagy tömeg lepte el és ahol a világ minden nagy lapjának a tudósítói is megjelent.

Először a belga delegátusok autójára érkezett a külügyminisztérium elé, majd utánuk Mussolini érkezett meg, akit a tömeg a legnagyobb kíváncsisággal várt. Mussolini impónáló magatartást akart tanúsítani és amikor kiszállt autójából, erősen észrevehető volt rajta az a póz, a melyet a régi diplomata szerepét akarta magára erőltetni. Utána Poincaré autója érkezett, a francia miniszterelnök azonban egy pillantásra se méltatta a tömeget, hanem gyorsan eltűnt a külügyminisztérium palotájának a kapujában. Egy üzletember benyomását keltette.

A tárgyalások feltüntetettükor kezdődtek. Egy óra után a delegátusok elhagyták a külügyminisztériumot, Poincaré és Mussolini pedig Bonar Lawnál voltak díjeuner-re hivatalosak. A konferencia tárgyalásai délután 4 órákig folytatódtak.

Poincaré nyilatkozott a *Daily Mail* munkatársának jóvátételi terveiről és kijelentette, nem járulhat hozzá a német adósságok leszűltéséhez mindaddig, amíg a szövetségesek tartozásait nem rendezik kedvezően. Ez esetben azonban a német fizetési kötelezettségeket a telére is hajlandó redukálni. A Ruhr-vidék megszállását január 15. után akarja jogononosan, nem annyira garanciál, mint inkább fenyegetésként. A né-

metek, hogy a német javaslatot visszautasítják, azonban az angolok el lenjavaslatokká akarják teleni a német kormány jegyzékére, ami a francia és olasz felfogás szerint céltalan.

Poincaré előterjesztette a londoni konferencián tervét, amelynek lényege a Ruhr-vidék haladéktalan megszállása. Bonar Law a francia javaslatra azt válaszolta, hogy a megszállás tervét céltalannak és veszedelmesnek tartja, mert Németország összeomlását siettel. Anglia hajlandó Amerika döntésének bevárására nélkül a szövetségesek tartozásait sürögősekként kezelni.

Mussolini olasz miniszterelnök emlekiratot nyújtott át a londoni konferencián, a következő négy ponttal:

1. A szövetségesek az egymás közötti adósságokat elengedik és a német fizetési kötelezettségeket leszállítják.

2. Németország két évi moratóriumot kap és egytuttal megállapítják azokat a garanciákat, amelyek a feltételek nem teljesítése esetén életbelépnék.

3. A moratórium tartamára Németország nemzetközi kölcsönt venne tel, amelynek egyrészre Németország legsürgősebb szükségleteire, főképpen a mérka ártályomának emelésére, másik részre pedig a szövetségesek kielégítésére szolgálna. A kölcsönösszegek azonban előzéségek kell lenni ahhoz, hogy az 550 millió aranymárkányi belga prioritást kiegyenlítse és jelentékeny összeg jusson a szövetségesek közötti felosztásra.

4. Nagyobb kölcsön jegyzése Németország hitelképességének biztosítására.

Párisi jelentés szerint a passai és ingolstadtí eseményekről szóló német jegyzék megérkezett a francia külügyminisztériumba. A jegyzék szerint a német kormány a két város polgármestereinek elmozdítását lehetetlennek tartja, a követelt egy millió aranymárkát azonban a szövetségközi bizottság rendelkezésére bocsátja.

A vasutigazgatóság

A árutorlódások megszüntetéséért

Hat órán belül el kell vinni az érkezett árut — Novladra beszüntették az árus felvételt

Annak ellenére, hogy az utóbbi hónapokban a kereskedelmi élet erős stagnációt mutat és a vasuti forgalom, különösen a behozatal és kivitel megszűnése folytán tetemesen csökkent, legujobban az egyes állomások annyira tele vannak megrakott vasuti kocsiakkal, hogy ezek komoly akadályt képeznek a vasuti forgalom zavartalan lebonyolításának. Különösen sok tűzifaival megrakott kocsi áll az egyes állomásokon, mert a vagonnány lényeges csökkenése folytán a fa-készletek elszállítása fokozott mértékben folyik és a kereskedők igényeinek minél több árut a termelő-állomásokról beszállítani, hogy a vagonellátás tekintetében kedvező helyzetet minél jobban kihasználhassák. A megérkezett fának a vasutról való elfuvarozása azonban clyan lassu tempóban folyik, hogy a fa-vagonok ősztorlódnak és teljesen megtöltik a kirakó-pályaudvarokat.

Ennek a helyzetnek a megszüntetése végett a vasutigazgatóság november elején elrendelte, hogy a vasuti kocsiakat a felek hat órán belül kötelesek kirakítani és ezen az időn túl kocsistállásért fizetnek. Ez az intézkedés azonban csak részben használt, mert bár az árut, — főleg a tűzfát, — a teherpályaudvarok rakterületén kirakatták a kereskedők, azt azonban csak később fuva-

A vasárnapí tárgyalások azonban angol-francia nézeteltéréssel végződött, amit ezideig nem is tudtak meg kiegyenlíteni. A londoni értekezleten a szövetséges hatalmak elhatá-

roztatták el, úgy, hogy a teherállomások annyira megtették kirakott áruval, hogy a később érkezett vagonok kirakását lehetetlenné tette.

A subotici vasutagazgatóság ennek folytán szabotajn rendeletet adott ki a területén levő állomásokhoz, úgy szerint megszünteti azt a kedvezményt, hogy a kirakott árut a fél két napon belül köteles elfuvaroztatni és elrendelte, hogy a vasúti üzletszabályzat előírásait szerint minden áru után, amelyet az érkezéssel szembe érkező vagonban van-e, vagy már a rakodótérületeken fekszik, az előírt kocsitársaság, illetve fehérti lezárásáért felelős.

A rendelet nagy elégedetlenséget keltett a kereskedők körében, mert a fuvarozás nehézségei miatt szerintük az árúknak hat órán belül való kirakása és elszállítására nagy nehézségekbe ütközök és a fehérti renek ez újabb megdrágítása az árúkat drágulást fogja maga után vonni. Különösen azonban azt tartják sérelmesnek a kereskedők, hogy ez új rendelkezést a vasut nem publikálta előzetesen és így az érdekeltek csak annak életbelépése után szabatban délelőtt szereztek tudomást.

Az árutörvény következtében a subotici vasutagazgatóság hétfőn elrendelte, hogy tíz napig, december 11-iktől 20-ikig Novisad állomásán semminemű küldeményt nem lehet felvenni és a Novisadra már feladott vagonokat utközben fel kell tartóztatni.

A Frank-párt vezére a horvát kérdéssről

Ellentétek a blokk pártjai között

Zagrebból jelentik: A Frank (jog-párt) vezére, Hrvoj dr. egy demokrata lapnak hosszabb nyilatkozatot adott a blokkból kizárt pártokról és a blokk pártjaihoz való viszonyáról.

— A jogpárt, mondotta Hrvoj, kitart továbbra is a passzivitás mellett, mert ezzel dokumentálja, hogy a horvát nép nem mond le önmeghatározásról. A blokk mióta a jogpártot kizárták, nem is áll sem többé. Ekkor nyilvánvaló lett, hogy a blokk másik két pártja hűtlen lett azokhoz az alapelvekhez, amelyek alapján a blokk megalakult. A Frank-párt kizárása csak formálisan szentítettette ezt.

— A blokk pártjainak belső viszonyairól elmondotta Hrvoj, hogy Radics pártja valójában 3—4 csoportból áll. Egy tekintélyes részük régi jogpárti ember, akik 1918-ban és 1919-ben csak azért csatlakoztak Radicshoz, mert ennek politikájában a régi jogpárt politikájának folytatását látták. A párt vezetőségének politikája teljesen ingadozó, a független horvát köztársaság és egy közös dicszavú államszeme között ingadozik. Egyszer független köztársaságot, máskor meg föderatív államot akarnak, amelybe még Bulgária és Ukrajna is beletartozna.

— Még nagyobb mértékben áll ez a Zajednicára, ez a csoport meg kevésbé tudja, hogy mit akar. Az egyetlen kapcsolat, amely összeköttetés, az uralmi és hatalmi vágy. Bár Drinkovicsék most Radicséhoz csatlakoztak, meg kell állapítanom, mondja Hrvoj, hogy a párt egyes tagjai hozzánk keresnek közedést. — Szerinte a konfliktus elintéztetésére és a régi blokk egysége helyreállítására, ha a másik két párt megint az eredeti program alapján helyezkedik. Nem tartja valószínűnek, hogy Radics elmegye Beogradba. Bár magának Radicsnak nagy kedve van erre, pártja többsége ellenzi ezt.

A jogpárt nem akarta a blokkot felbontasztani, hanem fenn akarta azt tartani.

— A SHS. állam sem kifélé, sem befelé nem kedvező. Égészen más volna szerinte a helyzet, ha a szerbek 1918 októberében a horvát néppel szemben több barátságot és ösztönzést tanusítottak volna. Egy okos kompromisszum a szerbek és a horvátok között egész más helyzetet teremtett volna. Ez még ma is lehetséges, de a szerbek részéről több jóakaratra van szükség.

— Az ellen-éges külfölddel való összeköttetésünk, fejtebe he Hrvoj nyilatkozott, mese, egész közönséges triukkie kaucsnak, amelyen a saját hátát akarja biztosítani választás előtt, avval a meséval, hogy a jogpárt a régi magyar járatot akarja visszanozni.

Kogyelet és elfogultság

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Jelentő az utóállamok magyarságot rendkívüli módon érdekök események járódtak le a rortán képviselőház ülésén, amelyen az elhalt lafalusi piésbános, Lukács László parentáltak el.

Az elnök bejelentése után Bratianu minisztere:nök, a házelnök és egy-egy királtságbeli, erdélyi, bukovinai és besszariábiai képviselő búcsubeszède után, melyben éles vágásokat mérték a volt magyar uralomra, Sándor József magyar képviselő kért szót, melyet a házelnök házszabályellenesen nem akart neki megadni.

Sándor kifejtette, hogy a kolozsvári memorandum-per alkalmából Kolozsvár magyar értelemzősége egy rendfentartó bizottságot alakított, melynek fedezete alatt vonultak be a vádlottak Kolozsvárra s mentek fel minden nap a bírósági terembe, hogy a vádlottaknak az utcán semmi bajuk ne történhessék. Megesett, hogy a per tartama alatt Lukács László egy alkalommal a Mátyás király-teren azt kiáltotta: »Setteasca imperatul!« mire a tömeg neki vetette magát. Ő akkor Lukácsot felmeleite a földről, letakarította róla a port s megmagyarázta, hogy Lukács gondolhatott ugyan az osztrák császár, de a belső gondolatok felett nem ítél a bírő. Megmondta Lu-

kácsnak, hogy a végzet elvlasztotta ugyan öket, de azért minden körülmények közt emberek maradtak. Ezt csak azért hozta fel — úgymond — a kamara előtt, hogy lássék, miképp a Deák, Széchenyi és Kossuth szelleme nem halt ki a magyarok miúióból. Am ünnepele a románág román nemzeti szempontból Lukácsot, de kéri a házat és felhívja a románokat, hogy mindig oly lovasias és nemes szellemben bánjanak a romániai magyar kisebbséggel, amit ezt szöve és társai a memorandum-per alkalmából cselekedtek.

A kamara nagy figyelemmel hallgatta végig Sándor Józsefet, sokan gratuláltak is. Talán senki sem volt, akít nem látott meg a meleg és szívhezszóló beszéd.

Az ülés előtt Sándor József megszólította Bratianu minisztere:nököt és kifogásolta, hogy a trónbeszédnek egyetlen vigasztaló szava sem volt a magyar kisebbséghez, s hivalkozott arra, hogy a magyar király trónbeszédében mindig történt megemlékezés a nemzetiségekről is. Bratianu erre megjegyezte, hogy Ferenc József szöltött ugyan, de nem tett semmit, mire Sándor azt felelte, hogy a román kormány szőljön és tgyen is.

Ezt a párbeszédet sokféleképpen kommentálták a kamara tagjai.

CIRKUSZ

Találkozásom a luxusadóval

Tegnap este volt szerencsém találkozni a luxusadóval. Szóltd családapa vagyok, csak vasárnap este van néhá-néha kimenőm, nem látam előbb a luxusadót. Tegnap aztán a feketém mellé egy kis két cédulát tett a Dani s azt kívánta, hogy azt is fizessen ki. Híába protestáltam, hiába mondtam, hogy én nem rendeltem, s nem is fogyasztom el a cédulát, könyörtelenül meg kellett fizetnem az egy koronát. Szörnyen mérgeledtem, s ott maradtam még a kávéházban egy fél óra hosszatt. Néztém, hogy az emberek, hogy fizetik a luxusadót, holott például az ágensre nézve, aki a kávéházban csinálja fizeteit, nem luxus a kávéházzal s nem luxus azokra sem, akik ledinek egy kapuciner mellé s két óra hosszatt újságot olvasnak, hogy az alatt ne kelljen otthon fűteniük és világítaniok. Az alatt a félóra alatt, amíg a luxusadó fizetését és beszedését megfigyeltem, a következő problémák vetődtek fel bennem, a melyekre nézve a t. c. Luxusadó-hivatalról szeretnék felvilágosítást kapni.

1. Csálást követek-e el, ha a céhmet háromnegyed 8-kor fizetem ki, amikor még nem jár luxusadó, de tíz is ott maradok a kávéházban? Esztleg kifizethetem-e a kapucinerem egy hónapra előre?

2. Ha egy feketét iszom, fizetek érte 8 koronát, s egy korona luxusadót. Ha ketten ülünk az asztalnál s én fizetem az egész céhmet, fizetek 16 koronát s 1 korona 60 fillér luxusadót. Megtakarított tehát személyenként 20—20 fillért. Visszaé-és-e.

ha az egész asztaltársaság feketéjét én fizetem ki?

3. Ha a kávéházban adós maradok a főpincérnek az elfogyasztott ételek és italok árával s természetesen a luxusadóval is, az egész számla, vagy csak a luxusadó hajtható be a közadók módjára?

4. A luxusadó nyugtáma rá van nyomtatva, hogy aki nem fizeti, azt a helyiség tulajdonosa köteles a rendőrségnek átadni. A rendőrségnek joga van-e a kávék számláját is behajtani, vagy csak a luxusadó? A korcsmai hitel maximuma, ha jól tudom, 4 koronában van megállapítva. Ennél nagyobb összegű hitel behajtására a korcsmáros nem vehet bírói jogsegélyt igénybe. Mi történihi, ha a korcsmában 50 korona áru bort iszom hitelbe, s korona luxusadóval is adós maradok? Behajtható-e ez az 5 koronás korcsmai hitel?

5. Ha a főpincért, aki a luxusadó beszedésénél közmegehatásban jár el, e ténykedésével kapcsolatban saját után rágalmozó kifetezéssel illetem, csak az a következménye-e ennek a bűnömnek, hogy esküdtérek von felelősségre, vagy a kiterjesztett szerb büntetőtörvény alapján vonnak-e felelősségre hatóságértés címén?

6. Ha éjszaka 12-től reggel 6-ig mulatok s a céhét csak 6 óra után fizetem, kell-e luxusadót fizetnem? Ha igen, kell-e aztán az utolsó pohár likőr után is, amit 6 után fogyasztottam el?

7. Minthogy a város megtérítést kap az államtól, mert részére az adót beszedi, jogosult volna-e, ha a főpincérnek viszont a várostól kérnének e címen pincérségdíj?

8. Nem volna-e szűkéges, hogy a főpincéreket addószedői minőségükre való tekintettel egyenruhával

látók el? A főpincér főszemlést-á, a kisesítő számoló fölviigyzó-í egyenruhát viselne.

9. Ha az abonens, aki havonta előre fizeti a vendéglőbe a kosztját, este tíz óra után jön vacsorázni, ez ránézve azaz a következményvel jár-e csupán, hogy nem kap rendes vacsorát, vagy pedig a luxusadót is ki kell-e fizetnie?

10. A luxusadóból kinek van több jövedelme, a főpincérnek, vagy a városnak?

—kvint.

Beszünteti üzemet

egy novisadi cég, mert kilakoltatták

A Vajdaság egyik igen jelentős ipari és kereskedelmi vállalata Novisadon a Schiff Ábrahám költérláruyár. A cégnek a novisadi Futaki uton saját házában van az iroda és üzlethelyisége. A házat 1919-ben építette a cég.

A novisadi lakásbíróság most elrekvirált a cég irodahelyiségéből három szobát s azt odaítélte Eisenbauer Ferdú állami tisztviselőnek. A cég a tisztviselő részére a munkácsi részére épített házbában egy két szobás lakást ajánlott fel, Eisenbauer azonban ezt nem fogadta el, ragaszkodik a részére lerekvirált három szobához. A Schiff cég arra az eszetre, ha a jogerős bírói határozatot végrehajtják, beszünteti üzemet, a mi által negyven szakmunkás és hivatinok marad kenyér nélkül.

A cég alkalmazottai a munkáskamarához fordultak intervencióért s közbelépett a kereskedelmi és iparkamara is. Eddig azonban minden eredmény nélkül.

Novisadon kíváncsian várják, hogy mi lesz a vége e komplikált lakásrekvirási ügynek. Ez volna az első eset, hogy új épületben, amelynek a helyi hatóság már 1919-ben rekvirálás alól való mentességet biztosított, mégis lakást rekvirálnak.

Dalmácia hó alatt

Emberi holttestek a hó alatt

Splitből jelentik: Egész Dalmácian rettenetes hóvihár vonult végig. Nagy orkán pusztított Splitben és Dubrovnikban is hó borította ezeket az olasz éghajlatu vidékeket. A legborzalmasabban azonban Zagorje vidékén dühöngött a vihar. Ezen az egyébként is inséges vidéken a szegény lakosság marhadalománában nagy károkat okozott a hófúvás, a melynek emberéletek is áldozatul estek. Egyes helyeken a hó öt méter magasságban is felhalmozódott. A hóhegyek valósággal eltorlaszolták a járható utakat, úgy, hogy több súlyos szerencsétlenség történt, egyes községeket teljesen ellepett a folytonosan hulló hó.

Rude község közelében Tadic Markó földmivest az országuton érte a vihar. A hosszú utról érkező fáradt utas nem tudt megbirkózni a széllel, megállt. Másnap reggel holtan találták a hó alatt.

Hasonló sors érte Lubitovica falu mentén Bailo Ante földmivest, feleségével egy Radicsév nevű kis leánnyal együtt. A kis család a nagy szél előtt egy mélyedésbe húzódtak, az asszony és a kis gyermek elaláltak. A férfi segítségért ment hajtáiban a faluba, de a csendőrök és a falusi lakosság már holtan ásták ki őket az öt méteres hó alól.

Gornjé Ogornyén egy 11 éves gyermek hulláit találták meg a hó alatt, Prigovon pedig egy parasz-asszonyt két juhával együtt.

Geréb Klára kiállítása

Geréb Klára, akinek neve eddig a grafikai művészet terén elért jelentős sikerei révén volt ismert, kedden különös kiállításban tezi közszemére legújabb művészi termékeit. A Székely és Vujkovic cég irakataiban nyolc dekoratív diványpárna ragadja meg az arra járók figyelmét. Suboticán meg nem igen népszerűek a szép kézműmunkák, a lakások otthonossá tételére, hangulatosságára itt még nem divat pénz kiadni. Geréb Klára párnáinak dekoratív hatása alól azonban itt sem tudja kivonni magát senki s a művészno sajátos, szubjektív művészetének bizonyára meg lesz a hatása.

A nyolc párna — nyolc önálló művészi teljesítmény, nyolc pompás ötle, nyolc nagyszerűen összehangolt színelv, nyolc egymáson túlszárított bizonyíték mellett, hogy tervezőjüknek van ölete és bátorsága, stílusérzeke és tanultsága minden képessége arra, hogy a kézműnkába, amibe asszonyaink csak gondjait, a lányok csak reményeket varrják bele, jelentős művészi elgondolást vigyen bele. Aki kedvelje a szépeket és az újak, sok örömet talál ezekben a kedvesen megformált és színesen megalkotott holmokban.

HIREK

— **A királyné Zimonyban.** Beogradból jelentik: Mária királyné, aki vasárnap visszaérkezett Szarajevóból, hétfőn áruándult Zemunba, ahol a vak rokkantak intézetében tett látogatást.

— **A király ajándéka.** Beogradból jelentik: Öfelsége a király magánpénztárából 20.000 dinár ajándékozott a szerb irodalmi egyesületnek.

— **A pápai nuncius Becskeréken.** Becskerékről jelentik: Pellegrinetti Hermenegild beogradi pápai nuncius január 5-én Becskerékre érkezik, ahol január 7 és 8-ik napján bérházi fog.

— **Az új lengyel államfő.** Varsói jelentés szerint Marutovic elfogadta az elnöki tisztséget. Az új államfőt a kormány és a diplomáciai kar ünnepélyesen üdvözölte.

— **Kinevezés.** Sentáról jelentik: A belügyminiszter Katanics Szlavko főszolgabírói felügyelőt a pálmostonosi határrendőrség parancsnokává nevezte ki.

— **Új annaszta készült Magyarországon.** Budapestről jelentik: Illetékes helyen karácsonyra új annaszta-rendelést készítene elő, amely állítólag általánosabban jellegű lesz, mint az előzőek. Az annasztaban részeseül egyének összehívása már megkezdődött és még ezen a héten az illetékes fórum döntése elé kerül.

— **Festőiskola Suboticán.** Hódý Géza, a Suboticán élő jeles festőművész legközelebb festőiskolat nyit felntettek és gyermekek részére. A tanítás természet után fog történni. A tanfolyam megnyitása, valamint a tandíj nagysága a jelentkezők számától függ. Jelentkezni lehet naponta délelőtt 11 és 12 óra között Hódý festőművész lakásán Trumbiceva-utca 16. szám alatt, a csirkepiacra a Herzl-féle üzlet mellett.

— **Hollandiában vásárolt dohánnyt a kormány.** Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium azt a dohányszerzősület, amely a hazai termelésből nem fedezhető, Hollandiában fogja beszerezni. A beszerzést hat részletben fogják eszközölni.

— **A sombori sakkverseny.** A Sombori Sakk-Egyesület háziversenyének eredménye a 20-ik forduló után: I. Grenesarszki 19 pont, 2. dr. Stein 18 pont, 3—5. Radics, Schaffer, Pavlovics. A versenyen 25 résztvevő vészik.

— **Hirtelen halál.** Sentáról jelentik: A Heiser-féle gőzmalom régi, érdemes főképviseleje Rosenfeld Israel, hétfőn reggel 68 éves korában hirtelen meghalt. Szívrohadtól állapotok meg az orvosok. A haláleset nagy részvételt kelt városzerte.

— **A szótiai zavargások finalja.** Szófiából jelentik: A felfegyverzett parasztok a városból való elköltözésük előtt felkeresték a szobranegyezőket és az ellenzéki lapok szerkesztőit és megfenyegették őket arra az esetre, ha a Sztamulinszki-kormány ellen írnának, vagy bármilyen kormányellenes akciót fejtenének ki.

— **A lengyel elnökválasztás után.** Varsóból jelentik: A nemzetgyűlés elnökválasztás után Ratai, a szemj elnöke és Trompsinszki, a szenátus elnöke és Novak miniszterelnök felkereste az újonnan megválasztott Narutovic köztársasági elnököt és közölték vele a választás eredményét. Narutovic kijelentette, hogy elfogadja a megbízást, ezután fogadta a kormány tagjainak üdvözlését.

— **Nagy Jancsi tragédiája a budapesti közigazgatási bizottság előtt.** Budapestről jelentik: A budapesti közigazgatási bizottság ülésén Csilléry András szóvotatle Nagy Jancsi hegedűművész tragédiáját és ezzel kapcsolatban kifejezte azon kívánságát, hogy a közlekedési rendőrséget süröbösen szaporítsák, miután a közlekedés terén a viszonyok mindinkább rosszabbodnak. Különösnek tartja, hogy a rendőrség csak 48 órával a szerencsétlenség után tudta megállapítani annak az autónak a számát, amelyet Nagy Jancsi tragédiáját okozta.

— **A keleti leszerelési konferencia.** Reváiból jelentik: A moszkvai leszerelési konferencián az oroszok közlelték magukat, hogy hadseregük létszámát egy éven belül 600.000 emberre szállították le. A konferencián résztvevő többi államok közül Lengyelország 280.000, Litvánia 190.000, Észtország 16.000 és Livalia 28.000 embert tarthat fegyverben.

— **Bakjegynyomda épül Budapestben.** Budapestről jelentik: A közel jövőben meg fogják kezdeni a magyar bankjegynyomda építését, a mely a magyar kormány és a svájci Orel Füssli cég közös vállalkozása lesz. Az alapítók 51 százalékat a magyar kormány, 49 százalékat pedig a Füssli-cég veszi át. Magyar részről 5. svájci részről 4 tag fogja vezetni az intézetet, melynek elnöke Korányi Frigyes pénzügyminiszter lesz. A nyomda palotájának építésére a magyar kormány 250.000 svájci frank hitelt szavazott meg. A vállalat 15 évre kizárólagossági jogot kap a magyar államjegyek nyomására.

— **Elvesztett milliók.** Pápáról jelentik, hogy Guttman Albert ottani kereskedő felesége séta közben elvesztette húszmillió magyar korona értékű gyöngygyalékát. — Budapesti jelentés szerint Szidányi Béla ügyvéd leestett a villamosról és az így keletkezett zúrvában elvesztette iratáskáját, amelyben három és fél millió korona készpénz és fontos okmányok voltak.

Suboticán az egyedüli hely, ahol elsőrendű orosz zenekar játszik. Minden este teljes zenekar. Fierst István éntermében.

— **Petőfi-ünnepek a magyarországi színházakban.** Budapesti jelentés szerint legközelebb megjelenik a kultuszminiszter egy rendelete, amelynek értelmében valamennyi magyarországi színház köteles a december 30 és január 1. közötti időben az országos Petöfi-ünnepeket meggyvidőleg ünneplő előadászt rendezni. Ezen az előadások nagy klasszikus magyar szerzők darabait, vagy olyan színdarabot kell előadni, amely Petöfi életével foglalkozik.

— **A szubotical demokratapárt ünnepi vacsorája.** A szubotical IV. kör demokratá pártszervezet vasárnap este egyéves fennállásának megünneplésére Obradvic Jazkó vendégüljöbén társasvacsorát rendezett, amelyen mintegy háromszáz-an vettek részt. A társasvacsorán a többi subotical kerületi és szállási demokratá pártszervezetek is képviseltették magukat. A vendégeket Letics Gyrgo, a szervezet elnöke üdvözölte, majd Mátics Ivó nemzetgyűlési képviselő, Dobanovacsai Pál főispán, dr. Milics Ivo egyetemi tanár, dr. Petrovics János, dr. Petrovics Marko, Tillinger György főkapitányhelyettes, Csulics Dusán, Rudics László és még többen tartottak beszédeket.

— **A pénzügyminiszter sajtópere.** Sremska-Mitrovicáról jelentik: A napokban kezdi meg az itteni törvényesek annak a sajtópernek a tárgyalását, amelyet Kumanudi pénzügyminiszter báró Rajacics nagybirtokos ellen indított meg. Kumanudi avval vádolja Rajacicsot, hogy az egy rőpiratban azt írta róla, hogy a kuspintán nem informálta pontosan azokról a feltételekről, amelyek mellett egy amerikai pénzcsoport kölcsönt ajánlott az államnak. Rajacics azt állítja rőpiratban, hogy ez az ajánlat sokkal kedvezőbb volt a Bler-csoport ajánlatánál és hogy Kumanudi szándékosan hallgatta ezt el a parlament előtt. Kumanudi sajtó útján elkövetet rágalmazás és becsületsértés címén indította meg a pert.

— **Albérők ligája alakult Budapestben.** Budapestről jelentik, hogy az albérők vasárnap tartották meg ligájuk alakuló gyűlését, amelyen megállapították, hogy 120.000 olyan albéről él Budapestben, akiknek magas lakbérrel tartja el magát és családát a főbéröl. Törvényes intézkedést kívánnak serelemek orvoslására.

— **A színház heti műsora.** Szerdán A bérletben Zóna Zamirovdt mutatja be a színtársulat, míg csütörtökön B. bérletben a nagysikerű Stambol rózsját ismétlik meg. Pénteken délután gyermekelőadason Hamupipőke kerül színpadra, míg este Székely Ilona, Káldán Oszkár és Kósa György tartják hangversenyüket. Szombaton Knobloch világhíri színtátekta, a Faun-kőrü bemutatóra A. bérletben, vasárnap délután a Kisrőd előadást ismétlik meg, este pedig Lumpdicius vagabundus-t mutatják be.

— **Elfogyzás.** László Marliskát Horgosról elfogyzta Szabó Lajos, Bajsa. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Menyasszonyi és nyoszolóleány-csoport néz-** és más alkalmi átadékokat legjobban beszerezhet Balog Lina virágüzletében Subotica, Bárány-szálloda mellett. Állandó műkiállítás. Naponta friss olasz virág.

— **Beomlott ház.** Becskerékről jelentik: A Zmaj Jovine utca 4-ik számú háza, amely Plavicsics Jőc szőlőmester tulajdona vasárnap éjjel beomlott. A régi, rozoga ház nagy alá temette Kiss Antal napszámost és a nála lakó rokonát Mészáros Gízát, de szerencsére az ijedségen kívül más bajuk nem történt.

— **Este a topolai utcán.** Péntek este a topolai főutcán két szállási kisgazda haladt végig meglehetősen berugott állapotban. Az illetők, akik nem régen jöttek Topolára s így név szerint nem ismeri őket a régi lakók senki sem, mindenkit megtámadtak, akivel találkoztak. Így inzultáltak Kiskároly István községi községmódot, majd Gyantár Tamás községmódot. A közelben lévő rendőr látva a részeg emberek garázdálkodását, de nem merte őket zavarni a passziósában.

Karácsonyi ajándékok eredeti művészi képeket vegeen Balázs Arpádnál, a Bácsmegeyi Napló illusztrátoránál, Segedinski put 127. Műterm.

— **Dohnányi Ernő kalandja Szlovencskóban.** Budapestről jelentik: Dohnányi Ernő és felesége Galács Elza a napokban hangverseny-körtövoit Szlovencskóban. A művészpár Losocurál Besztercebányára ment, ahol azonban elfelejtették utlelveket láttaomtatni. A rimaszécsi vámőrségen egy fölhadnagy megállapította ezt a mulasztást és Dohnányiékát letartóztatta. A másik szolgálatban lévő tiszt ugyan figyelmeztette a fölhadnagyot, hogy ő ismeri Dohnányi nevét és fél, hogy a letartóztatásból nemzetközii kulturbotrány lesz, azonban a fölhadnagy mégis hajthatatlan maradt. Mikor azután a letartóztatást eszközölő tiszt nem volt szolgálatban, a másik tiszt azt ajánlotta Dohnányiékának, hogy szőkiének meg és Bánrve magyar határállomásig menjenek gyalog, így is történt és a művészpár a legnagyobb hűhuvásban gyalog szőkött a magyar határig.

— **Nem kém, csak betőrő.** A suboticali rendőrség néhány nap előtt letartóztatott egy Bruder Márton nevű fiatal embert, aki azt vallotta, hogy Magyarország részére kémszolglátokat teljesített. A kém'edes vádját nem sikerült rábizonyítani, ellenben kiderült Bruderöl, hogy Novisadon több betőrőst követett el. Emiatt át is adott a novisadi rendőrségenek.

— **Elfogott tolvaj.** Novisadról jelentik: Budinszki Milutin novisadi lakos még március hóban betőrő Géges Zsuzsa magánzónó lakására, ahonnan 10.000 dinár értékű ruhát és fémreneműt lopott el. A betőrés után átszőkött Magyarorszába, ahol értékesítette az eltalajdonított holmikat. A napokban visszajött Novisadra, ahol felismerték és elfogták. Átadták az ügyszégenek.

— **Késelés az éji homályban.** Szombaton éjjeli Novisadon, a vasút utcában a Srbski Kralj szálloda ötödik részét társaság találkoztat össze. Az emelkedett hangulatban csakhamar későhgyre mentek s Markovics Miklóst, aki a későbbiségben levő társaságban volt, oly veszedelmesen szűrték meg, hogy be kellett szállítani a kórházba. A támadókat a rendőrség keresi.

— **Jaj a lumpoknak.** A Lumpokra mostanában rossz idők járnak. Suboticán például ludasokt szednek este nyolc óra után azoktól, akik ilyenkor fogyasztanak valamit, Vrsacon pedig behozták a „kimaradási adót”. Kimaradási adót köteles fizetni mindenki, aki este tíz óra után vendégül jön, vagy kávéházban „találattik”. A kimaradási adó személyenként egy dinár s ha este tíz óra után két vagy több kávéházban megfordul a szegény lump, mindannyiszor köteles megfizetni a városi penztűr javára az egy dinárt. Mínthogy ezekből a dinárokból nem igen nagy jövédelme van a városnak, hri szerint most azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy a férjeketől és azoktól, akiknek állandó barátjuk van, külön írásos kimaradási engedély fölmutatását követik s e kimaradási engedélyek után öt dinár illetéket szednek.

— **Értesítés.** Dr. Wilhelm Imre operateur rendelését Paje Kujindze-ülca 13 alá helyezte át. Fogad szbeszeti betegeket d. e. 9—11-ig, műtétet igényölő nőgyógyászati betegeket d. u. 3—5-ig. Telefon-szám 70.

— **Suboticali rendőri hírek.** A városháza félreszó helyén hétfőn megtalálták Polyakovic Maté 30 éves volt joghallgatót, aki már hetek óta a városházának ezekben a fűtt hő helyiségeiben lakott. A tanult, képzett ember az utóbbi időben zugírászattal foglalkozott és kölcsönőkből élt és lakásra nem tett neki. Mivel több család is elkövetett, Polyakovicot rendőrség letartóztatta. — **Olajos Jőzsef** Radonovic 8. szám alatti lakός, többszörösen büntetett szesbtolvaj, hétfőn a hetipiacion **Vojnic** Jőzsef szőkeből kilopított egy kis noszeszt, amelyben 350 dinár volt. A rendőrség azonnal elfogta a szesbtolvajt.

Mükedvelői előadások Beeskereken. A Beeskereki Szerb Négyzet vasárnap délután 3 órakor a Bristol-szállóban nagyszerű, karénekekkel összeállított mükedvelői előadást tartott. — Az Omladina Maticea vasárnap délután a beeskereki kaszinóban előadást rendezett, amelyen Szpácis Váza (Novisád) az intelligenciáról tartott érdekes előadást. Nagy sikere volt Milovanovic Ruzsica zongora, Steiner Dezső hegedűszámainak és Stefanovic Angya énekének. — A beeskereki Jótékony asztaltársaság Schmidt Ferenc elnöke mellett szombaton este 31 gyermek között ruhákat osztott szét. Az ünnepségen többen felszólaltak.

A cukorgyári pénztáros gyilkosa a novisádi tábla előtt. Beeskerekről jelentik: Ismeretes, hogy tavaly december hónapban tárgyalta a beeskereki törvényszék Bram cukorgyári pénztáros meggyilkolásának és kirablásának ügyét. A törvényszék a tettesek közül **Pakulár Vaszát** kőlélt általi halálra, **Mirkó Pétert**, **Danió Lázárt** és **Beringer Kristófot** életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ügyész **Mirkó Péter** miatt jelentett be felelősséget és halálbüntetést kér. A novisádi tábla e héten tárgyalja a bűnügyet.

A subotical Műnártólók Köre már összeállította a decemberi és januári ünnepek műsorát; 25-én megismétlik Dolovár nábob leányát; 26-án a Páros bugyellást; január 1-én a Falurosszát; január 6-án és 7-én Cserbere operett mery, melynek próbát már nagyban játszott Dobos Laci vezetésével. Az operetben több kiváló színész is részt vesz.

Egy ékeletes fotográfia a legszebb újarácsonyi aláírásként Reményi fényképszalonjából.

Értesítjük mélyen tisztelt üzletfeleinket, hogy Subotican a főképviseletünket a subotical Gazdasági Egyesület helyiségében helyeztük el s annak vezetésével László Géza urat bíztuk meg. **Gazdák Biztosító Szövetkezete, Sombor.**

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesíti. Fogászati laboratóriumban a technikai munkáikat fogorvosok részére is Alessch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel. d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—32.

SPORT

Befejeződött a budapesti labdarúgó bajnokság őszi fordulója
M. T. K.—Zugló 4:0

Budapestről jelentik: Az elsőosztályú labdarúgó bajnokság őszi fordulójának utolsó mérkőzése vasárnap délután folyt le a M. T. K. és a Zuglói A. C. között. Régen nem tapasztalt szép játékok után a M. T. K. 4:0 arányban könnyen győzött.

Az őszi bajnoki forduló befejezése után budapesti elsőosztályú bajnokság állása a következő:

	Győzött	Eldöntetlen	Veszített	Pontszám
1. U. T. E.	9	1	1	19
2. M. T. K.	8	3	—	19
3. F. T. C.	6	3	2	15
4. Tőrekvés	6	2	3	14
5. III. ker. TVE	5	4	2	14
6. Vasas	4	5	2	13
7. V. A. C.	3	3	3	9
8. K. A. C.	2	4	3	8
9. Zugló	3	2	6	8
10. Műgyეთემi A. C.	2	3	6	7
11. B. T. C.	2	2	7	6
12. M. A. C.	—	1	10	1

A másodosztályú bajnokság még napra nyert mérkőzéseit.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, december 11. A mai tőzsdén 37 vagzon áru kelt el, ebből 27 vagzon tengeri volt. A tengeri iránt nagy az érdeklődés. Az árak változtalanok. Buza 400, új tengeri 192.50, szárított tengeri 272.50, csöves, tengeri 150, 0-ás liszt 375, zab 277.50, korpá 162.50.

Beograd, december 11. Zárlat: Páris 323.50—519.50, London 337.50—334.50, Newyork 74—75, Gond 1140—1130, Milano 371—367, Prága 257—235, Berlin 1.02—0.92, Bécs 0.12—0.11, Bukarest 48—46, Budapest 3.65—3.55.

Zagreb, december 11. Zárlat: Dollár 73.50—74.50, Milánó 374—378, Prága 263.50—269.50, Budapest 3.20—3.50, Bécs 0.1125—0.1175, Berlin 0.24—0.14.

Zürich, december 11. Zárlat: Berlin 00625, Holland 211.50, Newyork 331.50, London 24.30, Páris 37.15, Milánó 36.50, Prága 16.82.50, Budapest Zagreb 173, Bukarest 3.25, Varsó 00325, Bécs 00075, 00076.

Budapest, december 11. A devizakörpant jegyzései: Dinar 28.80, Holland 9.31, Prága 27.50, Font 104.75, Dollár 23.40, Leva 17.50, Varsó 14.50.

RAPID
a legtekélyesebb és legbiztosabb
Gillette-élesítő
Olajkővön élesít! Könyvi, kényelmes kezelés! Az egyetlen készlet, mely valóban komoly munkát nyújt! Nagy megtakarítás pengékben! G. Ári lerakat a Vajdaságban kizárólag
Tenner optikusnál
Subotica, Kralja Aleksandra ulica 11. 5928

VÁROSI JÓDOS
GYÓGYFÜRDŐ
NOVISAD
PENZIÓ RENDSZER
KITŰNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORÁTORIUM, KVARC-LÁMPA, DIATHERMIA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TÉLI KURA

VALÓDI
„ERÉNYI“
DIANA
sósóborsezer.
Kis üveg ára Din. 6—
Közép „ „ „ „ Din. 16—
Nagy „ „ „ „ Din. 32—
Mindenütt kapható!

GROZIT
KÁTRÁNYLEMEZ
ERŐS
TARTÓS
VINARÁLLÓ

Kátránylemez, aszfaltzigetelőlemez, köszénkátrány, carboli-neum, facement, szurok, vaslak aszfalt, Bitumen.
Beogradi Aszfalt és Kátrányvegyitermékek gyára
Beograd
Vuka-Karadžićeva ul. 6.

SRS Kérvényei Államvasutak Igazgatósága Subotica
Hirdetmény
A Köziékezdésiügyi Minisztérium 40966. sz. rendeleteire közhírré tesszük, hogy 1922. december 11-től december 20-ig Novisád állomásra mindenemű kocsikarakomány-forgalmát beszüntettük. Uban levő küldemények feltartóztatandók.
Subotica, 1922. december 9.
Államvasuti Igazgatóság

(*) Dr. Vécsel Jend orvosi rendelője nemi betegzek részére. Rendel. délelőtt 7—9-ig. Döntán 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metóda-tér 12. I. emelet, Vojnteb Piroška-féle ház.
(*) I. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbül, magyáruul és nemetül. 3748

BERSON
GUMMISAFOK
ÉS TALP
MEGÓVJA LÁBBELIJÉT TARTÓSAN ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bórkereskedésben. Nagyban: **BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7**

Van szerezcsénk tisztelt jugoszláviai vevőinket értesíteni, hogy világhírtű fémtisztító szerünk, a
SIDOL
most Zagrebban szavatolt békebeli minőségben gyártatik. — Kérdezősködésekert és megrendeléseket sziveskedjenek a következő címre küldeni:
„SIDOL“
kémial készítmények gyára Zagreb
Palmotičeva ulica 52. — Telefon 23—65.
SIEGEL I DRUG WIEN XX.
KÖLN, AMSTERDAM, FLORENZ, TEPLITZ-SCHÖNAU, BUDAPEST, VARSÓ
UTÁNZATOKTÓL OVAKODJUNK

A Nagybeeskereki Tengerifeldolgozó és Olajgyár R.T.-nál
Velikibeckerekén
nagyobb mennyiségű adómentes
BENZIN
hordótételekben is kapható. Rendelések csakis minden hét csütörtökjén
(ünnep esetén a reá következő hétköznapon) effektuálatnak.
A rendeléssel egyidejűleg a pénzügyi hatóság engedélye is beküldendő.
Sürgöngcim: Olajgyár, Velikibeckerek. Telefon 203. és 226.

Kovácsszén
minősége az OSTRU-KARWINI szénnek felel meg, állandóan kapható waggontételekben is
Deutsch Károly
fa- és szénngyákereskedőnél PANCSEVO

Felhívás.

A tulajdonomat képező Salome-barban, amely Subotica város központjában fekszik — angol büfét szándékozom nyitni, amely a bejáratnál lenne e helyre és egész napen át est. 9 óráig lenne nyitva.

A büffe vezetéséhez szükséges van egy olyan szakemberre, aki egy ily üzlet vezetésére mindenben alkalmas kell, hogy legyen, akinak nagy helyi ismeretsége van s aki ismeri az iteni fogyasztó közönség ízlését. Az illetőnek jó megjelenésű és megfelelő intelligenciával kell bírnia, mert az a tervem, hogy ez az angol büffe a legelőgásabb ityemű üzlet legyen a városban.

Nincs kizárva, hogy ha a büffe üzletvezetője mindenben alkalmas arra, hogy az üzletet a legm. jelelőbben vezesse, tekintet nélkül a rendelkezésére álló tőkére, az a nek ve. Nekem tőkére nincs szükségem.

A pályázóknak a magyar és szerb nyelvet tökéletesen kell bírniok. Megfelelő személynek kitűnő alkalmom ez, hogy dolgozhasson és nagyon szép keresetre legyen szerl. Megbeszélés végett kérem a jelentkezőket, hogy forduljanak hozzám.

Ivanović Dragutin
vendéglős Subotica.

SAVA D. D.
SUBATICA
TELEFON 565.

Ajánlunk tiszta

mézet

szilárd állapotban 30-50 krg-os kannákban bitto ntto helvett kg-ént

K 74.—

ab novisadi vagy suboticali raktár.
8799

Karácsonyfák

vizonteladásra, nagy választékban, minden nagyságban kaphatók:

Bizományi raktár „BALKÁN” Novi Sad

Željezna č. n. 16. Telefon 79.

Narancs

Citrom

Füge

Datolya

mindenféle délgyümölcs és fűszerárak legolcsóbban
HEUDUSCHKA és HERMANN
cégnél Subotican. Telefon 769

A leghasznosabb és legalkalmasabb karácsonyi ajándék
az amerikai Singer-varrógép

családok részére, valamint ipari és gyári célokra

Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van

Singer

varrótű

Singer

olaj

Singer

cérna

Singer

selyem és mindenféle

Singer

pótalkatrészek

Singer-varrógép Bourne & Co. New-York
Subotica, Strosmajerova ulica 7.

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzaci, Bezdán, Topola, Starakanisz, Szentá, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zágreb, Marulićeva ul. 5. Képrissálet minden nagyobb helyen.

Egy szép világos

üzlethelyiség

berendezéssel

azonnal átadó.

Sokojska ul. 13.

Cipések, 8745
csizmadiák,
papucssók,
szilgyártók,

a szükséges összes

ANYAGOKAT

legelőnyösebbben vásárolhatják

ANDRÁSSY és TSA

akáran megnyitott
modern berendezésű

Bőrkereskedésében

Subotica Bérpalota

Faszakmában jártas,

kereskedelmi képzettséggel bíró fiatalember ki a szerb-horvát nyelvet teljesen bírja azonnal felvétetik. Ajánlatok a Mitrovicai Gőzfűrés z. t. (Mitrovačka paropila d. d.) Mitrovicára intézendők.

Üzlethelyiség

a város legforgalmasabb pontján, amely két helyiségből áll és irodának is kiválóan alkalmas, azonnal átadó.

Részletes felvilágosítást nyújt:

„interreklam“ d. d. Zrinjski trg 2.

Ügvedjelöltet (doktor jurist) vagy ügyvédet

keresek irodamba azonnali belépésre, aki szerbül-horvátul pertekt tud, magyarul pedig jól ért s fő gyakorta rendelkezik. Mellékes, hogy hol végezte iskoláit. Kész ügyvédet esetleg társul fogadnék. Ajánlatokat a kor és nemzetiség megjelölésével **Dr. Salzer Jenő** (Eugen) ügyvéd Topola (Bácska) címre kérek.

Fagykenőcs

legást pár nap alatt tökéletesen meggyógyít.
Kapható:
LACKNER DROGERIÁBAN
Kralj Aleksandra ulica, Hotel Nacionalnál szemben.

ELADÓ

egy lokarban levő fűszer-, rövid- és rotársár teljes

ÜZLETI BERENDEZÉS 8922
kírákattal, júnyos árban
GANTNER ADÁMNÁL VEPROVÁCON

SPITZER J.
SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ

SUBOTICA
Strosmajerova-u.8
6193

TRIFAILI KÖSZENET

ültési és ipari célokra, elsőrendű száraz villázott faszenet, fehér darabos meszet, beocini portland cementet waggontételben ajánl

RÉVAL ADOLF SUBOTICA
Telefon 551.

Tűzita

LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐ
HAJÓ ÉS WAGONTELEPEN

Ugyanott 2 jákárban levő teherautó eladó.

GERBER SÖRGYÁR
STARI-BEČEJ

Olcson eladó

egy dunamenti téglagyár

mely áll cirka 30 kat. holdnyi területből, egyszázötvenegyes kamarás körkemence, 1 tabori cserépkemence, egy géperőre berendezett vályog- és cserépsajtoló telep továbbá egy anyagszállító hajó és mindezekhez szükséges munkás, lakások szártó felszerelések és cirka 1.000.000 drb. készáru

Cím:

LADÁNYI ERVINNÉ, BEZDÁN

SUBOTICA ELSŐRANGU LÁTVANYOFSÁGA

SÁGI ILLÉS SUBOTICA, HUSPIAC
FÜSZER, CSEMEGE, BOR és ÁSVÁNYVÍZ KERESKEDÉSE

Fővárosi stílusban a legmodernebbül berendezve. Állandó nagy raktár: KÁVÉ, TEA, KAKAO, RUM, LIKÖR, COGNAC és BOROKBÓL

BEL- és KÜLFÖLDI PEZSÖK.

Friss- és szártított gyümölcsök, sajtok, sonka és mindenféle füstölt áruk

Tengeri halak, tészták, minden időben friss vadak.

Elsőrangú kiszolgálás. — Szold árak.

GUMMI BÉLYEGZŐT

cirill, horvát vagy bármily más nyelvű legszébb kivitelben és leggyorsabban gyári áron

KÉSZIT

DEUTSCH L.

optikus Subotica, Reg. Aleksandra-utca 22. sz. Telefon 316. sz. t. 683

Lifka

dec. 11-12!
dec. 13-ig
hétfőtől—
szerdáig

Stuart Webbs legújabb detektívdrámája
Legnagyobb büntett
Vígjátékdráma 6-7 óráig tartó
Főszereplők: Alfred Schirrkauer, Ernst Reicher

Apróhirdetések

Előzetesen nem számla hirdetés díjmentes felvitelével.
A hirdetésért egy sor 3 K. vastagítású és olvasó
telegyereken számít. Legújabb apróhirdetés ár 30 K
Apróhirdetéseket felvételre: Szabolcs és Székelykerület
Mészáros-utca, Debrecenben és Selmecvári hírlap-
szedő és vasúti park mellett, Vidékre valamelyik
fővárosban. Helyettesítési díj havonta 30 K. megfizetésre 30 K
Kérdezőkérlekdeket válassz helyes mellékeléssel.
Állásjelzők az apróhirdetési 43. fejelet alatt.

dec. 11-12!
dec. 13-ig
hétfőtől—
szerdáig

Közvetítő

Törvényen kívül
Kalandordrámája 8 felvonásban.
Főszereplő: PRISCILLA DEAN

LEVELEZÉS

Két 21 éves érettségizett fiatalember székelyországi iskolai levelezési órák felállítására vállalkozott. Leveleket Postrestante 190 Székelykerületnek küldünk. 8976

Férjhez menne egy jobb-nemlélenő, teljesen magyaros né. háza és földje földje van. Hozománya 140.000 korona. Ertekezni lehet lakásán levél által. B. T. Jellőre Senta, Terepica-ut 580. szám. 8941

FOGLALKOZÁS

Könyvelő szerb, magyar, német nyelvtudással napi kéti órai munkára keresettek. Közlebbt a kiadóhivatalban. 8990

Monogram limonádét keres vidéki nagy vállalat állandó munkára. Cim a kiadóhivatalban. 8876

Fehérnemű varrónőt keres vidéki nagy vállalat állandó munkára. Cim a kiadóhivatalban. 8877

irodai teendők végzésére szerbül írni és beszélni tudó kisasszony azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 8901

Cnkraés - segéd december 15-ére kondíció: keres. Cim a kiadóhivatalban. 8811

Fiatalember, szerb, horvát, német, francia és angol nyelvtudással, német gyors és gépfűtással, kényveléssel rendelkező vagy kereskedelmi vállalkozást állít keres. Az állást azonnal elfoglalhatja. Alánlatokat a kiadóba kér. 8964

Főnévelő, szakképzett, ki a szakmáját teljesen érti, azonnal felvétetik. Ezzel a részönt-tanoncnak szintén felvétetik Goldner Testvérek Jégsezkerény-ágyában Subotica, Jugovics-va-ut. 20. 8758

Erettségizett nőttel fiatalember, a német nyelvben is jártas, állást keres esetleg vidékre is. Megkeresések bármilyen szakmájeligé alatt Pallas hirdető-irodába Subotica, Jelačićeva-ut. 3. kéretnek. 8919

Egy ügyes és szorgalmas szakácsné vendéglőbe felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Mulabak, műkezek,
egyenestartó fűzők készítő és javító műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pasičeva 5. Telefon 275.

Megbízható NEVELŐNŐ
2 gyermek mellé, azonnali belpétre keresettek.
Eckstein Simon
borkereskedő, Novisad.

ALEXA IGNACZ
építelő- és mulabatos nagyműhelye Subotica
Elvállal mindenféle épület, vasárakat, kapukat ablak- és vasaitokat, sűrűségeket, mindenféle mintás rajzot megvannak. Kutakát jóállással. Autogén hegesztés oxigénnel, reped a törött vastárgyak forrasztását vidéken is. Raktáron tarti kész üstházakat, vastítzheleket a legolcsóbb árak mellett.
Zrinjski trg 11. — Gyümölcs piac.

Egészséges ide! 5746
boszni dió
kapható a legolcsóbb napi áron:
Frankopanska u. 22.
Zopf Henrik-féle raktárban.

Zománcozott lemezdedényt ajánlunk azonnali szállításra
bármilyen mennyiségben
I-a kor. 130 per kg.
II-a kor. 100 per kg.
BRUCKNER TESTVÉREK
vaskereskedők SENTA.

VÉTEL-ELADÁS

ARANYAT, BRILLIANST,
öröggyöveket legmagasabb árrban veszek. Örököt és díszeseket legszelencekben javított és legolcsóbbban árúított **Friedmann Dersó órák és órászerező** Subotica, Alexandrova-ut. Állami tisztviselőkknek javításoknál 20 százalékos engedmény. 8936

ÓCSKA és hulladékéneket, vörös és sárgarézet ólmit, horgonyt és alumíniumot legmagasabb árrban veszek. Öntőter Testvérek Jégsezkerény-ágy Subotica, Jugovics-va-ut. 20. Telefon 134. szám. 8930

Bélyeggyűjtemény eladó, csakis európai. 6000-8000 különböző, rendezve Müller Andor, Srbovar, Bakka. 8942

Ruganyos, alig használt Angel-vasgép matracpalel. adó. Cim a kiadóhivatalban.

Minden
ajtó megnyílik Ön előtt, ha cipője „Dedy” amerikai minőségű terpenitnes cipőkrémmel van tisztítva.
Mindenütt kapható!
Depót:
Prva Jugoslov. Keménya Fabrika Novisad.

VALÓDI CLUB PAPIR VALÓDI
Gyári lerakata és főelárústitója
BEDŐ TRAFIK SUBOTICA
Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvétellel illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Liquerök
Cukorkák
Teárumok
Málnaszörp
Sütemények
Szaloncukorka
Teasütemények
Torták (rendelésre)
Zimányi különlegességek
a legjobb minőségben és legolcsóbb ártalban nagy választékban kaphatók
ZIMÁNYI
CUKRÁSZDÁBAN SUBOTICA
Jelačićeva u. 8.
Telefon 206.
Tortarendések kívánatra házhoz szállítatnak.

Somborban, belvárosban, 8 szobás trüház nagy telekkel és 60 vagonos magázzinnal eladó. Bővebbet a Kultura hirdetési irodában, Sombor, Pariska-ut. 8. 849

Egy jóforgalmu vendéglő eladó Subotica, a főtéren. Bővebb felvilágosítást Gerzics Antal Subotica, Vranjevačka trg 6. Barátok temploma során. 8953

Eladó egy majánjáró Nicholson-kazán csőpél. Hoffherr, Rafai András, Tornyosvolgyi tanyánál 8956

Egy fekete, vastalpu szánkó, félleg használt gyökérszönyeg, használt istrangok és egy álló írósztal eladó. Pajo Kijundzica-ut. 32. 8765

Óbor, 1921. évi termés, kisebb-nagyobb tételekben eladó. — A főtéren közel nagy, száraz pince kiadó. Értékesítést ad Nojcsék Géza kereskedő, Subotica. 8953

Kalász Crém
Készíti
PINTÉR FERENC SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytemplom mellett. 6829

Megbízható KÖNYVELŐT
keresek, szerb nyelvtudással. Ajánlatok:
Eckstein Simon Novisad
pálínka kereskedőhöz intézendők.

Négyszobás lakást mellék-helyiségekkel a beltéren, **keresünk.**
vagy beltérhez közel
Lelelést fizetünk.
Ajánlatok: Interreklam d. d. Subotica (Zrinjski trg 2.) Postafiók 34. küldendők.

Kereskedők, bazárosok figyelmébe!
Legújabb karácsonyfadiszkek
játékárak, babák nagy választékban legolcsóbb árban beszerezhetők
Kohn Simon cégnél Subotica
Pašičeva u. 4. — Edegyipiac. 8920

ELADÓ
danamelléti városban jóforgalmu és szépen berendezett
fűszer és csemegeüzlet
családi ok miatt és azonnal átvehető lakással együtt. Leveleket „ARANYBANYA” jellegre a kiadóba kérek. 8832